

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра геодезії та землеустрою

**«Затверджую»
Завідувач кафедри
геодезії та землеустрою**

Ю.Л. Скляр

“16” червня 2020 р

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

ВБ-18 Робоче проектування в землевпорядкуванні

Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»

**Освітня програма: 193 «Геодезія та землеустрій» освітній ступінь
«Бакалавр»**

Факультет: Юридичний

Робоча програма з «Робоче проектування в землевпорядкуванні» для студентів за спеціальністю: 193 «Геодезія та землеустрій»

Розробник: ст. викладач кафедри геодезії та землеустрою

Прокопенко Н.І.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри геодезії та землеустрою
Протокол від 16 червня 2020 року № 12

Завідувач кафедри

Ю.Л. Скляр

Погоджено:

Гарант освітньої програми

М.А. Малашевський

Декан факультету

С.І. Запара

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: 26.06 2020 р.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 19 Архітектура та будівництво Спеціальність: 193 «Геодезія та землеустрій»	<i>Вибіркова</i>	
Модулів – 2		Рік підготовки:	
Змістових модулів: 4		2020-21 й	
		Курс	
		3	4
		Семестр	
Загальна кількість годин - 90	Освітній ступінь: <i>бакалавр</i>	6-й	7-й
		Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	6 год.
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		44 год.	76 год.
	Індивідуальні завдання:		
	-		
	Вид контролю: <i>Залік</i>		

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання - 51,1/48,9 (46/44)

для заочної форми навчання – 15,5/ 84,5 (14/76)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Робоче проектування в землевпорядкуванні» є формування теоретичних знань і набуття практичних навичок з розроблення, обґрунтування і здійснення робочих проектів із землеустрою.

Завдання дисципліни: формування теоретичних знань та навчити студентів використовувати існуючі методи і методики щодо розроблення робочих проектів із землеустрою.

Дисципліна «Робоче проектування в землевпорядкуванні» відноситься до дисциплін циклу професійної підготовки.

Дисципліна «Робоче проектування в землевпорядкуванні» має тісний зв'язок з дисциплінами: землевпорядне проектування, геодезія, земельний кадастр, економіка землеустрою, управління земельними ресурсами, геологія і геоморфологія та ін.

Підґрунтям вивчення дисципліни є засвоєння таких дисциплін як геодезія, метрологія і стандартизація, землевпорядне проектування, топографічне креслення та комп'ютерна графіка, українська та англійська мови.

Очікувані результати навчання: застосовувати методи і технології розроблення робочих проектів землеустрою, планування використання та охорони земель, кадастрових зйомок та ведення державного земельного кадастру.

У результаті вивчення дисципліни студент

має знати:

- теоретичні, методологічні основи та технологію розроблення робочих проектів із землеустрою;
- методику техніко-економічного обґрунтування робочих проектів із землеустрою сільськогосподарських підприємств;
- зміст нормативно-технічної документації та планово-картографічного матеріалу;
- основи нормування, планування і фінансування землевпорядних робіт;
- структуру землевпорядних органів;
- заходи щодо захисту земель від деградаційних процесів.

має вміти:

- обґрунтовувати робочі проекти організації території сільськогосподарських землекористувань;
- виготовляти планово-картографічний матеріал, оформляти технічні звіти та документи робочого проекту;
- проектувати елементи впорядкування території сільськогосподарських угідь;
- розробляти систему сівозмін;
- користуватись схемами і проектами землеустрою;
- проектувати заходи щодо захисту земель від деградаційних процесів.

бути ознайомленим:

- з перспективними вітчизняними та міжнародними системами і програмами дослідження в галузі землевпорядного проектування і робочого проектування зокрема;
- з основною та додатковою нормативно-правовою базою при проектуванні даних об'єктів.

3. Програма навчальної дисципліни (затверджена Вченою радою Сумського національного аграрного університету, протокол № 7 від 26 грудня 2018 р.)

Змістовний модуль 1 Особливості робочих проектів в землеустрої

Тема 1. Основні положення робочого проектування

Види документації із землеустрою. Загальнодержавні та регіональні програми використання та охорони земель. Схеми землеустрою і техніко-економічні обґрунтування використання та охорони земель адміністративно-територіальних одиниць. Проекти землеустрою. Робочі проекти землеустрою. Технічна документація із землеустрою. Робочі проекти пов'язані з охороною земель і раціональним їх використанням. Замовники і розробники документації.

Тема 2. Класифікація робочих проектів. Склад робочого проекту.

Основна мета робочих проектів. Об'єкти та стадії робочого проектування. Загальні положення про розробку проектної документації. Склад, порядок, погодження і затвердження проектної документації. Кошторисно-фінансові розрахунки. Розробка робочого проекту щодо рекультивації порушених земель. Зв'язок робочого проектування з іншими дисциплінами.

Змістовний модуль 2. Робочі проекти щодо відновлення і підвищення родючості земель

Тема 3. Розробка робочого проекту рекультивації порушених земель та землювання малопродуктивних угідь.

Зміст рекультивації. Мета та завдання робочих проектів землювання (поліпшення) малопродуктивних земель. Методологічно-правові основи розробки робочих проектів землювання малопродуктивних земель. Види рекультивації. Класифікація порушених земель і вибір напрямів їх рекультивації. Підготовчий, гірничотехнічний, біологічний етап рекультивації. Порядок розробки робочих проектів рекультивації земель і землювання малопродуктивних угідь. Розроблення кошторисно-фінансових розрахунків вартості робіт із землювання. Визначення ефективності землювання. Розроблення проектних рішень щодо організації будівництва та виконання робіт. Техніко-економічні показники проекту. Визначення напрямку рекультивації. Проектні рішення з технічної рекультивації. Оформлення проекту. Погодження і затвердження проекту.

Тема 4: Здійснення розробки робочого проекту по засипці і виположуванні яру.

Процеси утворення і розвитку ярів. Класифікація ярів. Методи боротьби з ярами та яроутворенням. Лісомеліоративні, агротехнічні, гідротехнічні заходи. Порядок розробки робочого проекту засипки і виположування ярів. Технологічна схема рекультивації порушеної ділянки і оформлення плану. Визначення потреби у земляних масах.

Змістовий модуль 3. Здійснення розробки робочих проектів по підвищенню родючості земель та впорядкування території багаторічних плодових насаджень.

Тема 5: Здійснення розробки робочого проекту щодо зняття родючого шару ґрунту.

Мета і завдання робочих проектів зняття родючого шару ґрунту. Методологічно-правові основи розробки робочих проектів зняття родючого шару ґрунту. Розробка експлікації земель порушеної ділянки. Методика розроблення робочих проектів зняття родючого шару ґрунту: 1) розробка технічного завдання на розроблення робочого проекту; розробка технічних умов на зняття родючого шару ґрунту; 2) підготовчі роботи: збір та вивчення вихідної інформації, підготовка необхідних вихідних картографічних матеріалів; дослідження напрямів збереження родючого шару ґрунту; 3) польові дослідження: уточнення фактичних меж об'єкта зняття родючого шару ґрунту; топографічний або ситуаційний обмір об'єкта зняття родючого шару ґрунту; 4) проектні роботи та оформлення робочого проекту; розробка проектно – технологічних рішень щодо зняття, використання (зберігання) родючого шару ґрунту.

Тема 6. Робочий проект організації території багаторічних плодових насаджень та виноградників.

Завдання і зміст впорядкування території садів. Впорядкування території виноградників. Впорядкування території ягідників і полуничних сівозмін. Розробка проектів створення багаторічних насаджень.

Змістовний модуль 4. Види робочих проектів, пов'язаних з охороною земель і раціональним їх використанням.

Тема 7. Особливості робочого проекту впорядкування території природних кормових угідь.

Зміст та завдання впорядкування території кормових угідь. Впорядкування території природних та культурних пасовищ. Впорядкування території сіножатей. Розробка проектів впорядкування території природних кормових угідь.

Тема 8. Особливості розробки робочих проектів створення лісомеліоративних насаджень.

Агролісотехнічна меліорація земель. Види і призначення лісомеліоративних насаджень. Принципи проектування лісових культур. Підбір порід і схеми змішування для стокорегулюючих та прияружних, прибалкових смуг їх розміщення та визначення полезахисної лісистості.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Модуль 1 Робочі проекти по відновленню родючості земель												
<i>Змістовний модуль 1 Особливості робочих проектів в землеустрої</i>												
Тема 1. Основні положення робочого проектування.	11	2	4			5	9	-	-			9
Тема 2. Класифікація робочих проектів. Склад робочого проекту.	9	2	2			5	9	-	-			9
Разом за змістовим модулем 1	20	4	6			10	18	-	-			18
<i>Змістовний модуль 2. Робочі проекти щодо відновлення і підвищення родючості земель</i>												
Тема 3. Розробка робочого проекту рекультивациі порушених земель та землювання малопродуктивних угідь.	15	2	8			5	14	2	2			10
Тема 4. Здійснення розробки робочого проекту по засипці і виположуванні яру.	7	2	-			5	9	-	-			9
Разом за змістовим модулем 2	22	4	8			10	23	2	2			19
Модуль 2 Робочі проекти щодо захисту земель від ерозії												
<i>Змістовий модуль 3. Здійснення розробки робочих проектів по підвищенню родючості земель та впорядкування території багаторічних плодкових насаджень.</i>												
Тема 5. Робочий проект щодо зняття, переміщення та нанесення родючого шару ґрунту на малопродуктивні угіддя	10	2	2			6	13	2	2			9
Тема 6. Робочий проект організації території багаторічних плодкових насаджень та виноградників.	12	2	4			6	12	2	-			10

Разом за змістовим модулем 3	22	4	6			12	25	4	2			19
<i>Змістовний модуль 4. Види робочих проектів, пов'язаних з охороною земель і раціональним їх використанням</i>												
Тема 7. Особливості робочого проекту впорядкування території природних кормових угідь.	12	2	4			6	14	2	2			10
Тема 8. Особливості розробки робочих проектів створення лісомеліоративних насаджень.	14	2	6			6	10	-	-			10
Разом за змістовим модулем 4	26	4	10			12	24	2	2			20
Усього годин	90	16	30			44	90	8	6			76

**5.Теми та план лекційних занять
(денна форма навчання)**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні положення робочого проектування. План 1. Загальні відомості про землеустрій 2.Види документації із землеустрою. 3. Зміст і завдання робочого проекту 4.Об'єкти та стадії робочого проектування.	2
2	Тема 2. Класифікація робочих проектів. Склад робочого проекту. План 1.Загальні положення про розробку проектної документації. 2.Склад, порядок, погодження і затвердження проектної документації. 3.Кошторисно-фінансові розрахунки.	2
3	Тема 3. Розробка робочого проекту рекультивації порушених земель та землювання малопродуктивних угідь. План 1.Зміст рекультивації. 2.Класифікація порушених земель і вибір напрямів їх рекультивації 3.Порядок розробки робочих проектів рекультивації земель і землювання малопродуктивних угідь.	2
4	Тема 4: Здійснення розробки робочого проекту по засипці і виположуванні яру. План	2

	<p>1. Процеси утворення і розвитку ярів.</p> <p>2. Методи боротьби з ярами</p> <p>3. Порядок розробки робочого проекту засипки і виположування ярів.</p>	
5	<p>Тема 5. Робочий проект щодо зняття, переміщення та нанесення родючого шару ґрунту на малопродуктивні угіддя.</p> <p>План</p> <p>1. Мета і завдання робочих проектів зняття родючого шару ґрунту.</p> <p>2. Методологічно – правові основи розробки робочих проектів зняття родючого шару ґрунту.</p>	2
6	<p>Тема 6. Робочий проект організації території багаторічних плодкових насаджень та виноградників.</p> <p>1. Завдання і зміст впорядкування території садів.</p> <p>2. Впорядкування території виноградників.</p> <p>3. Впорядкування території ягідників і полуничних сівозмін.</p> <p>4. Розробка проектів створення багаторічних насаджень.</p>	2
7	<p>Тема 7. Особливості робочого проекту впорядкування території природних кормових угідь.</p> <p>1. Зміст та завдання впорядкування території кормових угідь.</p> <p>2. Впорядкування території природних та культурних пасовищ.</p> <p>3. Впорядкування території сіножатей.</p> <p>4. Розробка проектів впорядкування території природних кормових угідь.</p>	2
8	<p>Тема 8. Особливості розробки робочих проектів створення лісомеліоративних насаджень.</p> <p>1. Види і призначення лісомеліоративних насаджень.</p> <p>2. Принципи проектування лісових культур.</p> <p>3. Підбір порід і схеми змішування для стокорегулюючих та прияружних, прибалкових смуг їх розміщення та визначення полезахисної лісистості.</p>	2
	Разом	16

(заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	<p>Тема 1. Розробка робочого проекту рекультивації порушених земель та землювання малопродуктивних угідь.</p> <p>План</p> <p>1. Зміст рекультивації.</p> <p>2. Класифікація порушених земель і вибір напрямів їх рекультивації</p> <p>3. Порядок розробки робочих проектів рекультивації земель і землювання малопродуктивних угідь.</p>	2

2	Тема 2. Робочий проект щодо зняття, переміщення та нанесення родючого шару ґрунту на малопродуктивні угіддя. План 1. Мета і завдання робочих проектів зняття родючого шару ґрунту. 2. Методологічно – правові основи розробки робочих проектів зняття родючого шару ґрунту.	2
3	Тема 3. Робочий проект організації території багаторічних плодових насаджень та виноградників. 1. Завдання і зміст впорядкування території садів. 2. Впорядкування території виноградників. 3. Впорядкування території ягідників і полуничних сівозмін. 4. Розробка проектів створення багаторічних насаджень.	2
4	Тема 4. Особливості робочого проекту впорядкування території природних кормових угідь. 1. Зміст та завдання впорядкування території кормових угідь. 2. Впорядкування території природних та культурних пасовищ. 3. Впорядкування території сіножатей. 4. Розробка проектів впорядкування території природних кормових угідь.	2
	Разом	8

6. Теми практичних занять (денна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Зміст і значення робочого проектування в землеустрою	2
2	Землевпорядне обслуговування в процесі здійснення проектів.	2
3	Види та методика розробки робочих проектів	2
4	Розробка технічного завдання на розроблення проекту щодо рекультивації порушених земель	2
5	Складання каталогу висот та визначення площі рекультивованої ділянки	2
6	Розрахунок потреби у земляних масах	2
7	Визначення напрямку рекультивації. Оформлення проекту.	2
8	Розробка робочого проекту щодо зняття, переміщення та нанесення родючого шару ґрунту на малопродуктивні угіддя.	2
9	Особливості відведення території під багаторічні плодові насадження. Формування кварталів, кліток, шляхової мережі.	2
10	Розробка робочого проекту організації території багаторічних плодових насаджень.	2
11	Розрахунок необхідної площі на гурти, загінки.	2

12	Розроблення проекту впорядкування території культурних пасовищ.	2
13	Розробка робочих проектів створення лісомеліоративних насаджень.	2
14	Складання проекту землеустрою щодо встановлення (зміни) меж адміністративно-територіальної одиниць.	2
15	Сформулювати матеріали погодження і затвердження проекту, а саме висновки про погодження і затвердження проекту.	2
	Разом	30

(заочна форма навчання)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Розробка робочого проекту рекультивації порушених земель та землювання малопродуктивних угідь.	2
2	Розробка робочого проекту щодо зняття, переміщення та нанесення родючого шару ґрунту на малопродуктивні угіддя.	2
3	Розроблення проекту впорядкування території культурних пасовищ.	2
	Разом	6

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Замовники і розробники землевпорядної документації, права та їх обов'язки.	5	9
2	Погодження і затвердження проектної документації. Оформлення проектів. Кошторисно-фінансові розрахунки.	5	9
3	Вимоги до вибору напряму рекультивації земель. Порядок передачі рекультивованих земель землевласнику та контроль якості рекультивації.	5	10
4	Методи боротьби з ярами. Особливості робочих проектів з терасування схилів.	5	9
5	Методичні засади розроблення робочих проектів землеустрою щодо зняття, переміщення, складування та нанесення родючого шару ґрунту на малопродуктивні угіддя	6	9
6	Особливості організації території виноградників. Розробка робочого проекту організації території	6	10

	виноградників.		
7	Особливості розробки родючих проектів агротехнічних протиерозійних заходів.	6	10
8	Здійснення робочого проекту культуртехнічних заходів.	6	10
	Разом	44	76

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:

- 1.1. *Словесні*: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, складання плану, виготовлення таблиць.
- 1.2. *Наочні*: демонстрація, ілюстрація.
- 1.3. *Практичні*: практична робота.

2. Методи навчання за характером логіки пізнання.

- 2.1. *Аналітичний*
- 2.2. *Методи синтезу*
- 2.3. *Індуктивний метод*

3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.

- 3.1. *Частково-пошуковий (евристичний)*
- 3.2. *Репродуктивний*
- 3.3. *Пояснювально-демонстративний*

4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, самооцінка знань, імітаційні методи навчання (побудовані на імітації майбутньої професійної діяльності), використання навчальних та контролюючих тестів, використання конспектів лекцій .

5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки та електронних таблиць, case-study (метод аналізу конкретних ситуацій), діалогове навчання, співробітництво студентів (кооперація) *та інші*.

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;

- результати виконання та захисту практичних робіт;
- самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
- виконання аналітично-розрахункових завдань;
- написання рефератів;
- письмові завдання при проведенні контрольних робіт.

10. Розподіл балів, які отримують студенти на заліку (денна форма навчання)

Поточне тестування та самостійна робота								СРС	Разом за модулі та СРС	Ате-ста-ція	Сума
Модуль 1 0-35				Модуль 2 0-35							
Змістовий Модуль 1 16		Змістовий Модуль 2 19		Змістовий Модуль 3 14		Змістовий Модуль 4 21					
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	15	85 (70+15)	15	100
10	6	14	5	7	7	7	14				

Розподіл балів, які отримують студенти (для заочної форми навчання)

Поточне тестування та самостійна робота								СРС	Разом за модулі та СРС	Сума
Модуль 1 0-35				Модуль 2 0-35						
Змістовий Модуль 1 16		Змістовий Модуль 2 19		Змістовий Модуль 3 14		Змістовий Модуль 4 21				
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	30	100 (70+30)	100
10	6	14	5	7	7	7	14			

11. Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного

			складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

12. Методичне забезпечення

1. Казьмір П.Г., Канівець О.М. Робоче проектування в землевпорядкуванні. Методичні вказівки щодо виконання самостійної роботи для студентів 3 курсу спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» ОС «Бакалавр». – Суми: СНАУ, 2019. – 15с.
2. Резвушкин Ю.Б., Канівець О.М. Робоче проектування в землевпорядкуванні. Курс лекцій. (для студентів 3 курсу освітнього ступеня «бакалавр» за спеціальністю 193 «Геодезія та землеустрій»). – Суми: СНАУ, 2019. – 37с.
3. Кузін Н.В., Канівець О.М. Робоче проектування в землевпорядкуванні. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт для студентів 3 курсу спеціальності 193 «Геодезія та землеустрій» ОС «Бакалавр». – Суми: СНАУ, 2017. – 23с.

13. Рекомендована література

Базова

1. Третяк А. М. Землевпорядне проектування. Теоретичні основи і територіальний землеустрій: навч. посібн. / А. М. Третяк. – К.: Вища освіта, 2006. – 528 с.
2. Третяк А.М. Землеустрій: Підручник. (Гриф Міністерства науки і освіти України)/А.М. Третяк – Херсон: Олді-плюс, 2014. 520 с.
3. Третяк А.М., Другак В.М., Гунько Л.А., Гетманьчик Л.П. Землевпорядне проектування: організація територій сільськогосподарських підприємств методом еколого-ландшафтного землеустрою / навчальний посібник (Гриф Міністерства науки і освіти України) Третяк А.М., Другак В.М., Гунько Л.А., Гетманьчик Л.П // Херсон: Олді-плюс, 2014. – 236 с.
4. Третяк А.М., Третяк В.М., Гунько Л.А. Землевпорядне проектування: організація землекористування структурних елементів екомережі України на місцевому рівні: / за ред. А.М. Третяка. – Начальний посібник, ч. 4. (Гриф Міністерства науки і освіти України) / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Л.А. Гунько. // Херсон: Олді-плюс, 2016. – 184 с.
5. Третяк А.М., Третяк В.М., Третяк Р.А. Землевпорядне проектування: впорядкування землеволодінь і землекористувань та організація території сільськогосподарських підприємств. – Начальний посібник, ч. 3. (Гриф

Міністерства науки і освіти України)/ А.М. Третяк, В.М. Третяк, Р.А. Третяк // Херсон: Олді-плюс, 2016. – 172 с.

6. Довідник із землеустрою. / за ред. Л.Я. Новаковського. – 4-те вид., перероб. і доп. – К.: Аграр. Наука, 2015. – 492с.

7. Третяк А.М. Землевпорядне проектування: еколого-економічні засади формування землекористування природно-заповідних територій. Монографія /Третяк А.М., Гетманьчик І.П. // — К.: «ЦП «КОМПРИНТ», 2011. - 254 с.

Допоміжна

1. Земельні відносини в Україні: Законодавчі акти і нормативні документи / Держкомзем України. – К.: Урожай, 1998. – 816 с.

2. Нормативи землекористування: Збірник нормативно-правових актів та науково-методичних рекомендацій у сфері землекористування та охорони земель: У 2 кн. / за заг. ред. Новаковського Л. Я. – К.: ТОВ "Август Трейд" 2008 . – Т. 1. – 2008. – 446 с., Т. 2. – 2008. – 454 с.

3. Третяк А. М. Екологія землекористування: теоретико-методологічні основи формування та адміністрування: монографія / А. М. Третяк. – К.: Херсон: Грінь Д. С., 2012. – 440 с.

4. Третяк А. М. Землевпорядне проектування: впорядкування існуючих сільськогосподарських землеволодінь і землекористувань та їх угідь / Третяк А. М., Другак В. М., Колганова І. Г. – К.: Центр земельної реформи України, 2007. – 246 с.

5. Третяк А. М. Землевпорядне проектування: еколого-економічні засади формування землекористування природно-заповідних територій / А. М. Третяк, І. П. Гетманьчик. – К.: "ЦП "КОМПРИНТ", 2011. – 254 с.

6. Третяк А.М. Класифікація земель за категоріями, типами землекористування, цільовим призначанням та дозволене використання земель/ А. М. Третяк, Й. М. Дорош// Землевпорядний вісник.– 2009.– № 5. – С. 20–31.

7. Добряк Д. С. Класифікація сільськогосподарських земель як наукова передумова їх екологобезпечного використання / Д. С. Добряк, О. П. Канаш, Д. І. Бабміндра, І. А. Розумний. [2-ге вид., допов.] – К.: Урожай, 2009. – 464 с. 15. Осипчук С. О. Природно-сільськогосподарське районування України / С. О. Осипчук. – К.: Урожай, 2008. – 192 с.

8. Кривов В. М. Землевпорядне проектування в районах розвинутої ерозії ґрунтів: навч. посібн. / В. М. Кривов, А. Г. Мартин, О. В. Кустовська, О. М. Чумаченко. – К.: ТОВ "ДІА", 2012. – 242 с.

9. Богіра М. С. Землевпорядне проектування: теоретичні основи землевпорядного проектування / М. С. Богіра, В. І. Ярмолюк. – К.: Аграрна освіта, 2011. – 416 с.

10. Третяк А.М. Землеустрій в Україні: теорія, методологія: Монографія. / А.М. Третяк – Херсон: Грінь Д.С., 2013. 650 с.

11. Третяк А.М., Третяк В.М., Третяк Н.А., Лобунько А.В. Капіталізація землекористування населених пунктів в процесі зміни їх меж та трансформації видів використання земель: [монографія] / А.М. Третяк, В.М. Третяк, Н.А. Третяк, А.В. Лобунько. – Херсон: Грінь Д.С., 2016. – 174 с.

12. Третяк А.М., Третяк В.М., Леонець В.О., Третяк Н.А., Капінос Н.О. Склад, структура та зміст «Програми використання і охорони земель та інших природних ресурсів на територіях об'єднаних територіальних громад» на прикладі Деснянської об'єднаної територіальної громади Козелецького району Чернігівської області: [монографія] / А.М. Третяк, В.М. Третяк, В.О. Леонець, Н.А. Третяк, Н.О. Капінос. – Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС. – 2016. – 144 с.

Основні рекомендовані нормативно-правові джерела

1. Земельний кодекс України № 2768-III від 25.10.2001. // [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2768-14>
2. Закон України «Про землеустрій» №858 від 22.05.2003. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/858-15>
3. Закон України «Про держаний контроль за використанням та охороною земель» від 19 червня 2003 р. № 963-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/963-15>
4. Про охорону земель: Закон України № 962-IV від 19 червня 2003. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-15>
5. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 травня 2004 року № 681 (681-2004-п) "Про Порядок здійснення природно-сільськогосподарського, еколого-економічного, протиерозійного та інших видів районування (зонування) земель". [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/681-2004-%D0%BF>
6. Закон України "Про державний земельний кадастр" від 7 липня 2011 року № 3613-VI [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3613-17#Text>
7. Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища України" від 25 червня 1991 року № 1264-XII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1264-12#Text>
8. Закон України "Про природно-заповідний фонд України" від 16 червня 1992 року № 2456-XII [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-12#Text>
9. Закон України "Про екологічну мережу України" від 24 червня 2004 року

№ 1864-IV [Електронний ресурс]. - Режим доступу:
<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1864-15#Text>

Інформаційні ресурси

1. Укази Президента у сфері земельних відносин – <http://portal.rada.gov.ua>,
<http://zakon.rada.gov.ua>
2. Закони та постанови Верховної Ради України – <http://zakon.rada.gov.ua/>,
<http://portal.rada.gov.ua/>
3. Постанови та розпорядження Кабінету Міністрів України –
<http://zakon.rada.gov.ua/>, <http://portal.rada.gov.ua/>
4. Накази та розпорядження Держгеокадастру – <https://land.gov.ua/>

Інформаційний пакет до дисципліни

1. Інформаційний пакет з дисципліни розміщений на Веб-сайті курсу <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=1539> і включає календарно-тематичний план дисципліни(структуру); завдання для самостійної роботи з методичними рекомендаціями; методичні рекомендації до практичних занять, питання до заліку; література базова та допоміжна; тексти лекцій з вказівкою назв та планів лекцій у відповідності до календарно-тематичного плану; тестові завдання до підсумково-модульного контролю.